

Bakkeveen

Boeren tussen bos en heide

Jaarverslag 2025

Welkom terug op perceel Bakkeveen!

Het inrichtings- en beheerplan van perceel Bakkeveen omvat de periode vanaf de start in het voorjaar van 2023 tot eind 2024. Dit jaarverslag van 2025 is een update hiervan.

Wat is er gebeurd in 2025? Hoe ziet het land er nu uit? Zijn de voorgenomen plannen en ingrepen ook daadwerkelijk uitgevoerd? En... hoe gaan we verder en wat zijn de aandachtspunten voor het komende jaar?

We starten met het perceelgebruik en het huidige beheer en werpen alvast een blik in de toekomst. Ook komen de betrokkenen aan bod: hoe gaat het met de pachter en met het perceelteam? Tot slot de PR: wat is hiermee gedaan in 2025 en hoe gaan we hiermee verder.

Veel leesplezier!

Perceelteam Bakkeveen

Inhoud

Perceelgebruik en beheer

Hoe ziet het land er nu uit?	4
Beheerplannen 2025	5
Biodiversiteit en monitoring	5

Betrokkenen

De pachter	6
Perceelteam	6

Promotie

PR Plan	7
Promotie 2025	7

Het jaar op een rijtje	8
------------------------	---

Bijlagen

Bijlage 1 Perceelkaart met gebruik 2025

Perceelgebruik en beheer

Hoe ziet het land er nu uit?

In de eerste twee jaar bestonden de percelen voor 2/3 deel uit grasland en 1/3 deel akkerbouw met o.a. erwten, boekweit, tarwe en gerst. Er is inmiddels best veel veranderd. De omschakeling naar akkerbouw viel nog niet mee en in 2025 is door de pachter in samenwerking met het perceelteam gekozen voor rust en ruimte, zowel financieel als qua inzet en arbeid.

Dat betekent dat het land grotendeels weer is teruggebracht naar grasland: kruidenrijk, waar de kudde Brandrode runderen een groot deel van het jaar graast. De korte periode die de kudde in de winter doorbrengt in de potstal, levert prachtige ruige stalmest op die in het vroege voorjaar op het land gebracht wordt. Een deel van het land wordt in de zomerperiode gemaaid, wat waardevol, kruidig, biologisch hooi oplevert.

Maar dat is niet alles. Behalve dit mooie gevarieerde grasland vol klavers, paardenbloemen en weegbree, was er in 2025 een veld vol wilde bloemen en een grote vogelakker. Deze biedt in de winter een schuilplaats en voeding aan akkervogels zoals de gele kwikstaart, putter en graspieper.

Langs één van de percelen is een struweelhaag geplant met inheemse soorten, die de komende jaren uit kan groeien tot een oase voor allerlei verschillende insecten, vogels en kleine zoogdieren.

Al deze ingrepen waren mogelijk door het project 'Herstel Agrarisch Cultuurlandschap' van Landschapsbeheer Friesland en de beheerpakketten van ELAN, het agrarisch collectief in Zuidoost Friesland. In het eerste project werden zaden en plantgoed gratis beschikbaar gesteld, bij de beheerplakketten van ELAN is er ook een vergoeding voor de boer aan gekoppeld.

Op de perceelkaart in de bijlage is te zien waar de verschillende landschapselementen en de toepassingen van de pakketten zich bevinden.

Beheerplannen 2025

Zoals hierboven beschreven, zijn de voor 2025 voorgenomen beheerplannen uitgevoerd zoals voorgenomen in het beheerplan. In het eerste kwartaal van 2026 staat er een teamsessie op de planning over beheerdoelen voor de toekomst: waar gaan we naartoe werken en hoe gaan we dat doen, samen met de pachter.

In het kader van het jaar van de torenvalk is in het voorjaar een nestkast voor de torenvalk geplaatst aan de paal van het ongebruikte en vervallen ooievaarsnest.

Langs het fietspad, bij het begin van de percelen, is het perceelbord geplaatst. Ook zijn er twee kleinere informatiebordjes geplaatst: verderop bij het fietspad en bij de naastgelegen camping, met het verzoek aan bezoekers om de percelen niet te betreden.

Ecologische corridor

Overleg hierover is nog steeds gaande. Onze deelname hierin staat op een laag pitje, omdat eerst de andere partijen aan zet zijn voor het regelen van de financiering en het maken van een inrichtingsplan.

Biodiversiteit en monitoring

In 2025 is de standaardprocedure voor de monitoring gevolgd. Alleen de laatste wormentelling is door omstandigheden niet uitgevoerd. Waarneming en registratie van de vogels gebeurt in samenwerking met deskundige vogelkenners vanuit de Natuurvereniging van Bakkeveen.

De waarnemingen van vogels, vlinders en planten zijn vastgelegd in Waarneming.nl. Een kleine greep uit de waargenomen vogelsoorten: roodborsttapuit, keep, kneu, groenling, een jagende boomvalk.

Aan de slootranden waren diverse planten te zien zoals moerasandoorn, wolfspoot, tormentil en moeraswalstro. In de sloten zagen we onder andere de prachtige zwanenbloem, grote egelskop, grote waterweegbree en het moerasvergeetmenietje.

In augustus zagen we onder de vlinders vele "witjes": groot en klein koolwitje en klein geaderd witje. Ook zagen we de kleine vuurvlinder, het bruin zandoogje en het landkaartje.

Betrokkenen

Pachter

We zijn aan het einde van 2025 op de helft van de zesjarige pachttermijn aangekomen en er is een goede samenwerking tussen pachter en team. De pachter is tevreden met het huidige beheer, de pakketten geven rust en het land ligt er mooi bij. Er is tweemaal per jaar een 'formeel' overleg tussen perceelteam (vertegenwoordigd door twee leden) en de pachter. Daarnaast zijn er tussendoor meerdere momenten van contact; elkaar informeren over bijzonderheden, activiteiten of samen een rondje over het land lopen.

Perceelteam

In 2025 is er veel veranderd in het perceelteam. Wegens persoonlijke redenen moesten enkele teamleden afscheid nemen of hun werkzaamheden op een lager pitje zetten. Het duo-coördinatorschap is helaas beëindigd omdat beide coördinatoren deze taak om gezondheidsredenen niet meer konden uitvoeren.

Hierdoor was het een tijdje onrustig, maar inmiddels is er een mooi basisteam van 6 personen en werken we als team "zelfsturend": er is geen coördinator, maar per onderwerp wordt er een verantwoordelijke gekozen. Passend bij de interesse, kwaliteiten en mogelijkheden van de persoon. Mocht dit niet werken, dan kijken we verder naar andere opties. In dit proces krijgen we ondersteuning van de landelijke vrijwilligerscoördinator, die eind september ook langs is geweest.

Belangrijk aandachtspunt is en blijft dat we als team bewuste keuzes maken in wat we wel en ook wat we níet doen: het moet haalbaar en behapbaar zijn en niet te vergeten ook plezier en voldoening op blijven leveren.

Zo nu en dan melden zich vrijwilligers om af en toe een handje te helpen. Deze komen op een lijst en worden benaderd wanneer dat van toepassing is.

Promotie

PR plan

Mede doordat het team dit jaar niet op volle sterkte kon functioneren, zijn de PR activiteiten op een laag pitje komen te staan. Begin 2026 wordt het huidige PR-plan geëvalueerd en wordt er opnieuw een visie met bijbehorende keuzes bepaald.

Promotie 2025

In het voorjaar zijn voorbereidingen getroffen voor een nieuwe editie van Land van Jou. Daarvoor is, succesvol, de samenwerking gezocht met IVN. Helaas is uiteindelijk de activiteit niet doorgegaan, er waren erg weinig aanmeldingen en daarnaast waren de sloten (die een belangrijk onderdeel van de activiteit waren) erg vertroebeld door baggerwerkzaamheden van nabijgelegen vaarten.

Als onderdeel van het PR plan gaan we ons beraden op het onderwerp educatie/natuurbeleving voor kinderen en hoe dit het beste vorm te geven. Hiertoe wordt samenwerking gezocht met basisscholen in de buurt en met contacten die er al zijn zoals NME, IVN en ELAN.

Het jaar op een rijtje

2025

Beheermaatregelen:

- Aanplant struweelrand langs perceel 6
- Wilde bloemen op perceel 4c
- Wintervoedselakker perceel 2
- Beheerpakketten ELAN

Activiteiten

- Perceelbord geplaatst en bordjes bij de camping en fietspad
- Nestkast torenvalk geplaatst
- Gras gewied rond de jonge aanplant met Klusteam van Code Hans 27 november

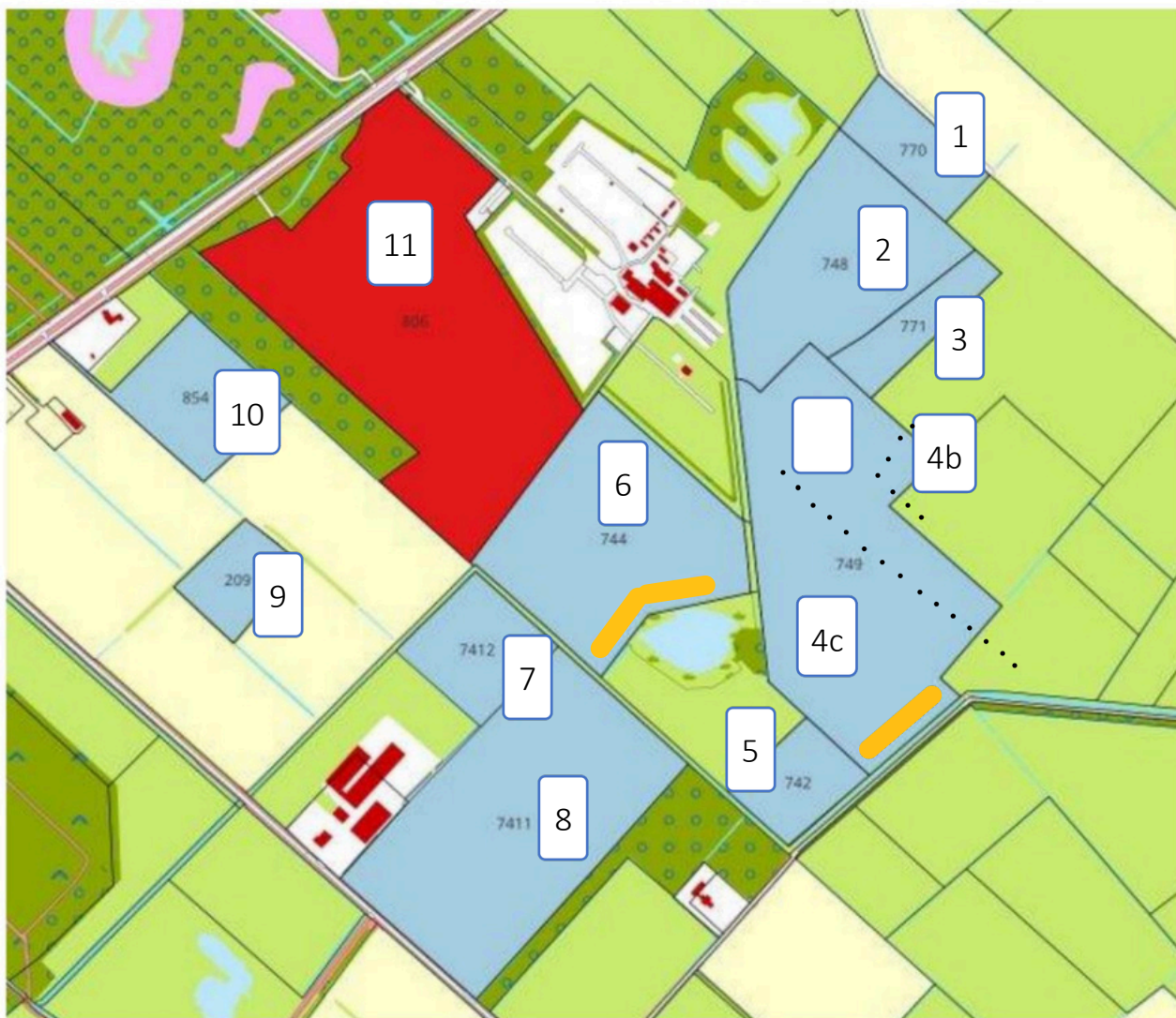
Nieuwe samenwerkingen

- IVN de Wâlden
- Code Hans (jongerenwerk gemeente Opsterland)

Ontmoetingen

- Bezoek aan perceel Bakkeveen door statenleden GroenlinksPvdA 31 oktober

Perceelgebruik 2025:

Perceel 1: kruidenrijk grasland

Perceel 2: wintervoedselakker ELAN ¹ (helft perceel, ca 2 ha, zie kaart hieronder)
grasland met rust (andere helft)

Perceel 3: kruidenrijk grasland

Perceel 4a: kruidenrijk grasland, meerjarig

Perceel 4b: kruidenrijk grasland, meerjarig

Perceel 4c: bloemblok op bouwland, beheerpakket ELAN, ca 1 ha
bloeiende akkerrand HACF ²

Perceel 5: kruidenrijk grasland, meerjarig

Perceel 6: kruidenrijk grasland, meerjarig (grasland met rust, ELAN beheerpakket)
Struweelrand HACF

Perceel 7: kruidenrijk grasland, meerjarig

Perceel 8: kruidenrijk grasland, meerjarig

Perceel 9: kruidenrijk grasland, meerjarig

Perceel 10: kruidenrijk grasland, meerjarig (grasland met rust, ELAN beheerpakket)

Perceel 11*: kruidenrijk grasland, meerjarig

¹ ELAN = Collectieve Agrarische Natuurvereniging Zuidoost Friesland (beheerpakketten 6 jaar) ²

HACF= Herstel Agrarisch Cultuurlandschap Friesland (eenmalig project door Landschapsbeheer)

*Perceel 11 is nog niet in bezit van Land van Ons, wel in pacht door Geert

Overzichtskaart beheerpakketten ELAN

